

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Sposoby i metody pozyskiwania danych z zakresu dziedzictwa archeologicznego: metody nieinwazyjne - zdjęcia lotnicze
2. Kod zajęć/przedmiotu: 19-MPODA-23-ArchU
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): fakultatywny
4. Kierunek studiów: archeologia
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): II stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): praktyczny
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 15 h, laboratorium
9. Liczba punktów ECTS: 1
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: prof. dr hab. Włodzimierz Rączkowski wlodekra@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): NIE

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
Celem zajęć jest przekazanie wiedzy na temat potencjału zdjęć lotniczych jako metody wzbogacającej warsztat służb konserwatorskich w działaniach związanych z ochroną i zarządzaniem dziedzictwem archeologicznym. W rezultacie student otrzyma wiedzę o możliwościach wykorzystania zdjęć lotniczych w studiach nad przeszłością i aplikacji tej wiedzy w konstruowaniu strategii ochrony dziedzictwa archeologicznego. Punktem wyjścia jest określenie potencjału i zakresu wykorzystania zdjęć lotniczych w tym: dokumentowanie przebiegu badań wykopaliskowych, dokumentowanie znanych obiektów, odkrywanie nowych stanowisk, odkrywanie nowych typów obiektów, opiniowanie inwestycji, monitorowanie stanu zachowania stanowisk, określanie granic stanowisk, ocena rangi poznawczej stanowiska, przygotowywanie wniosków konserwatorskich (w tym wpis do rejestru), popularyzacja wiedzy o przeszłości.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_1	oparuje podstawy interpretacji zdjęć lotniczych pod kątem potrzeb konserwatorskich	K_W02, K_W05,
EU_2	oparuje umiejętności przygotowania materiału fotolotniczego do analizy pod kątem potrzeb konserwatorskich (określanie funkcji, granic, stanu zachowania, zagrożeń)	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
EU_3	oparuje podstawy komputerowej obróbki (rektyfikacji) zdjęć lotniczych, nadawanie im georeferencji, przygotowywanie do integrowania z innymi danymi w środowisku GIS	K_W08, K_U01
EU_4	oparuje podstawowe umiejętności dotyczące formułowania własnych sądów na temat praktyki wykorzystania zdjęć lotniczych w ochronie dziedzictwa archeologicznego	K_W12, K_U08, K_U06
EU_5	oparuje wiedzę o potencjale zdjęć lotniczych (i innych metod teledetekcyjnych) w działaniach konserwatorskich	K_W02, K_U04

EU_6	opanuje umiejętność samodzielnego doboru metod i narzędzi badawczych oraz źródeł informacji niezbędnych przy realizacji własnych projektów	K_W12, K_U06
------	--	--------------

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
problematyka wykorzystania zdjęć lotniczych jako źródła danych dotyczących zasobów dziedzictwa archeologicznego	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
potencjał zdjęć lotniczych w działaniach konserwatorskich	K_W08, K_U01
dokumentowanie przebiegu badań wykopaliskowych	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
dokumentowanie znanych obiektów	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
odkrywanie nowych stanowisk i nowych typów stanowisk	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
określanie granic stanowisk	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
opiniowanie inwestycji	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
monitorowanie stanu zachowania stanowisk	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
ocena rangi poznawczej stanowiska	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
przygotowywanie wniosków konserwatorskich, w tym wpis do rejestru	K_W08, K_U01, K_U04, K_U05
podstawowe metody przygotowywania materiałów fotolotniczych do analiz w zintegrowanej bazie danych	K_W12, K_U08, K_U06

5. Zalecana literatura:

Braasch O. 1999. Z innego punktu widzenia – prospekcja lotnicza w archeologii, [w:] Z. Kobyliński (red.), *Metodyka ratowniczych badań archeologicznych*. Warszawa, s. 41-100.

Brophy K., Cowley D. (red.) 2005. *From the Air. Understanding Aerial Archaeology*, Stroud: Tempus.

Kobyliński Z. 2005. *Archeologia lotnicza w Polsce. Osiem dekad wzlotów i upadków*, Warszawa.

Kolenda J., W. Rączkowski, Anatomia pustki: o archeologicznym rekonesansie lotniczym w północno-wschodniej części Dolnego Śląska, *Przegląd Archeologiczny*, **66**, 283-318

Nowakowski J., Prinke A., Rączkowski W. 1999. Latać czy nie latać?: zdjęcia lotnicze jako kolejny element standardowej procedury w ochronie stanowisk archeologicznych, [w:] M. Dworaczyk, K. Kowalski, A. Porzeziński, S. Słowiński, E. Wilgocki (red.), *Acta Archaeologica Pomoranica*. T. II: *Konserwatorskie badania archeologiczne w Polsce i w Niemczech – stan prawny, problematyka, osiągnięcia*. Szczecin, s. 113–152.

Nowakowski J., Prinke A., Rączkowski W. (red.) 2005. *Biskupin... i co dalej? Zdjęcia lotnicze w polskiej archeologii*, Poznań.

Palmer R. 1995. Thoughts on Mapping, *AARGnews* **11**, 21–24.

Palmer R., Cox C. 1993. Uses of Aerial Photography in Archaeological Evaluations, *IFA Technical Papers* **12**, 1–12.

Scollar I. 2002. Making Things Look Vertical, [w:] *Aerial Archaeology. Developing Future Practice*, (red.) R.H. Bewley, W. Rączkowski. Amsterdam, 166–172.

Wilson D.R. 2000. *Air Photo Interpretation for Archaeologists*. Stroud (2. wydanie).

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	X
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test						
Projekt	K_W 02	K_W 08	K_W 12			
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		15
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		45
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		1

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): student w stopniu wyróżniającym opanował treści nauczania
 dobry plus (+db; 4,5): student w stopniu bardzo dobrym opanował treści nauczania
 dobry (db; 4,0): student w stopniu dobrym opanował treści nauczania
 dostateczny plus (+dst; 3,5): student w stopniu zadowalającym opanował treści nauczania
 dostateczny (dst; 3,0): student w stopniu dostatecznym opanował treści nauczania
 niedostateczny (ndst; 2,0): student nie opanował 60% treści nauczania